

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Gdańsku

LGD.410.001.08.2018

P/18/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Gdańsku

ul. Wały Jagiellońskie 36, 80-853 Gdańsk

T +48 58 768 36 00, F +48 58 768 36 05

lgd@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/18/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2017 r.
Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy Parchowo, ul. Krótka 2, 77-124 Parchowo (dalej: „Urząd”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Andrzej Dołębski, Wójt Gminy Parchowo (dowód: akta kontroli str. 3)
Podstawa prawna	art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Gdańsku
Kontroler	Andrzej Kaczyński, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/9/2018 z 11.01.2018 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)

II. Cel i zakres kontroli

Celem kontroli było dokonanie oceny, pod względem legalności, rzetelności i gospodarności, działań podejmowanych przez Urząd w związku z wykorzystaniem w 2017 r. przez Gminę Parchowo (dalej: „Gmina”) wybranych dotacji celowych z budżetu państwa w części 85/22 – województwo pomorskie, otrzymanych na realizację zadań z zakresu administracji rządowej, obejmujących przyznawanie i wypłatę:

- świadczeń wychowawczych w ramach Programu „Rodzina 500 plus”² (dotacja w rozdziale klasyfikacji budżetowej 85501 – Świadczenie wychowawcze);
- świadczeń z funduszu alimentacyjnego³ (część dotacji w rozdziale 85502 – Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego).

Ponadto dokonano oceny wykorzystania dotacji celowej z budżetu państwa otrzymanej na realizację zadań własnych Gminy w zakresie wyposażenia gabinetu profilaktyki zdrowotnej w sprzęt, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o dostępności świadczeń opieki zdrowotnej⁴.

Podstawą sformułowania oceny ogólnej w powyższym zakresie były w szczególności następujące działania kontrolne:

- badanie planowania wydatków budżetowych na realizację ww. zadań, w tym przekazywanie Wojewodzie Pomorskiemu wymaganych informacji o kwotach dotacji niezbędnych do ich sfinansowania;
- analiza przekazywania, wykorzystania (w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków) oraz rozliczenia wybranych dotacji i prawidłowości sporządzenia sprawozdania Rb-50 o dotacjach związanych z wykonywaniem

¹ Dz. U. z 2017 r. poz. 524.

² Zadania realizowane na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2017 r. poz. 1851, ze zm.), dalej: „ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci”.

³ Zadania realizowane na podstawie ustawy z 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2017 r. poz. 489, ze zm.), dalej: „ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów”.

⁴ Ustawa z dnia 15 września 2017 r. o szczególnych rozwiązaniach zapewniających poprawę jakości i dostępności świadczeń opieki zdrowotnej (Dz. U. poz. 1774).

zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.

Szerszy opis działań kontrolnych przedstawiono w części V. Wyniki kontroli.

III. Charakterystyka kontrolowanej jednostki

Urząd jest jednostką organizacyjną Gminy nieposiadającą osobowości prawnej. Zgodnie z regulaminem organizacyjnym Urzędu⁵ jest aparatem pomocniczo-wykonawczym Wójta Gminy i Rady Gminy.

Zadania w Gminie wynikające z ustaw: o pomocy państwa w wychowaniu dzieci i o pomocy osobom uprawnionym do alimentów realizował w 2017 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Parchowie (dalej: „GOPS”), będący jednostką organizacyjną Gminy. Zadania dotyczące wyposażenia gabinetu profilaktyki zdrowotnej zrealizowały dwie placówki oświatowe Gminy⁶.

Na realizację zadań w zakresie świadczenia wychowawczego i jego obsługę Gmina otrzymała w 2017 r. dotację w rozdziale 85501 w kwocie 4.026,0 tys. zł, a na realizację zadań w zakresie świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego w rozdziale 85502 w kwocie 2.395,5 tys. zł. Z przyznanych Gminie środków na te zadania, Gmina wykorzystwała odpowiednio 3.951,2 tys. zł i 2.334,7 tys. zł, co stanowiło 98,1% i 97,5%. Z przyznanych Gminie środków w rozdziale 85502, na świadczenia z funduszu alimentacyjnego i ich obsługę wykorzystano 61,3 tys. zł. Na wyposażenie gabinetów profilaktyki zdrowotnej w szkołach otrzymano dotację w rozdziale 80101 w kwocie 12,6 tys. zł, którą wykorzystano w całości. Otrzymane dotacje na świadczenia wychowawcze i z funduszu alimentacyjnego (z kosztami obsługi) oraz na wyposażenie gabinetu profilaktyki zdrowotnej stanowiły 14,9% planowanych wydatków ogółem budżetu Gminy na 2017 r.

IV. Ocena

Ocena ogólna

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie⁷ działalność kontrolowanej jednostki w 2017 r.⁸ w zbadanym zakresie.

W toku opisanych powyżej działań kontrolnych wymienionych przy opisie celu i zakresu kontroli nie wykryto nieprawidłowości dotyczących planowania dotacji z budżetu państwa na realizację zadań.

Stwierdzona jedna nieprawidłowość w zakresie wykorzystania i rozliczenia przez Gminę dotacji z budżetu państwa dotyczyła sposobu ustalenia wielkości kosztów obsługi świadczeń wychowawczych w wysokości 1,5% kwoty dotacji wykorzystanej, zamiast 1,5% kwoty dotacji otrzymanej. Nie miała ona jednak istotnego wpływu na ocenę kontrolowanej działalności.

⁵ Nadany zarządzeniem nr 88/2012 Wójta Gminy Parchowo z dnia 7 września 2012 r. w sprawie regulaminu organizacyjnego Urzędu Gminy Parchowo.

⁶ Zespół Szkół w Parchowie i Szkoła Podstawowa w Nakli.

⁷ Najwyższa Izba Kontroli, w kontroli wykonania budżetu państwa w 2017 r. stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, negatywna lub opisowa.

⁸ Analizą objęto również działania wcześniejsze i późniejsze dotyczące ustawy budżetowej na rok 2017 z dnia 16 grudnia 2016 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 108, ze zm.). W przypadku konieczności porównania niektórych danych z danymi za lata 2014-2016, okres kontroli objął również te lata.

V. Wyniki kontroli

1. Dane ogólne

Opis stanu
faktycznego

Gmina otrzymała w 2017 r. od Wojewody Pomorskiego dotacje celowe w łącznej kwocie 9.287,0 tys. zł, z tego na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami – 8.739,5 tys. zł i zadań własnych – 547,5 tys. zł.

Najwyższe kwoty przyznanych dotacji przeznaczone były na:

- świadczenia wychowawcze i ich obsługę – 4.026,0 tys. zł (wykorzystano – 3.951,2 tys. zł);
- świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego – 2.395,5 tys. zł (wykorzystano – 2.334,7 tys. zł);
- wypłatę zasiłków celowych osobom poszkodowanym w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych noszących znamiona klęski żywiołowej – 1.888,5 tys. zł (wykorzystano – 1.831,1 tys. zł).

Ww. środki finansowe wykorzystano odpowiednio na:

- wypłatę świadczeń wychowawczych 410 rodzinom, dla 729 dzieci;
- wypłatę zasiłków rodzinnych 369 rodzinom, dla 616 dzieci oraz opłacenie składki emerytalno-rentowe za 25 osób i wypłacenie świadczeń rodzicielskich 17 osobom;
- wypłatę zasiłków dla 146 poszkodowanych rodzin w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych noszących znamiona klęski żywiołowej (rozdział 85278)

(dowód: akta kontroli str. 27-29, 58, 63-64, 138-149)

2. Planowanie przez Gminę dotacji z budżetu państwa na realizację zadań

Opis stanu
faktycznego

Gmina oszacowała wielkość środków finansowych niezbędnych w 2017 r. do realizacji poniższych zadań następująco:

- zadanie GOPS dotyczące wsparcia rodzin w ramach Programu *Rodzina 500 plus*, na podstawie analizy wydatkowania środków na te świadczenia w poprzednim roku budżetowym, skorygowane o dane nowo wydanych decyzji przyznających lub uchylających świadczenia;
- zadanie GOPS dotyczące przyznawania i wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego, na podstawie analizy wydatkowania tych świadczeń w poprzednim roku budżetowym oraz analizy danych z wygenerowanej z systemu komputerowego obsługującego świadczenia wychowawcze i fundusz alimentacyjny listy dotyczącej liczby decyzji i kwoty świadczeń do wypłaty w danym miesiącu;
- zadanie dotyczące wyposażenia w sprzęt gabinetów profilaktyki zdrowotnej w placówkach oświatowych, na podstawie przeprowadzonego rozeznania rynku ofert przedstawianych w internecie.

Gmina przekazała Wojewodzie Pomorskiemu w dniach 06.10.2016 r. i 16.01.2017 r., tj. w terminach określonych w pismach PUW⁹, informacje o wielkości środków niezbędnych w 2017 r. do sfinansowania realizacji zadań zleconych m.in. rozdziale 85501 dotyczących świadczeń wychowawczych i rozdziale 85502, dotyczących m.in. świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

(dowód: akta kontroli str. 150-175)

⁹ Pisma: nr PS-II.3110.3.2016. DŁ z 4 października 2016 r. i nr PS-II.3111.5.2.2017. DŁ z 12 stycznia 2017 r.

Do Urzędu wpłynęła w dniu 25.10.2016 r., tj. w terminie określonym w art. 143 ust. 1 ustawy o finansach publicznych¹⁰, informacja Wojewody Pomorskiego o przyjętych w projekcie ustawy budżetowej na rok 2017 kwotach dotacji na zadania zlecone (w rozdziale 85501 – 3.160,0 tys. zł i w rozdziale 85502 – 2.000,0 tys. zł), a w dniu 06.02.2017 r. – informacja o kwotach tych dotacji określonych w ustawie budżetowej na rok 2017 (w rozdziale 85501 – 3.200,0 tys. zł i w rozdziale 85502 – 2.000,0 tys. zł), tj. w terminie wynikającym z art. 148 pkt 1 ww. ustawy.

Powyższe informacje nie obejmowały dotacji na zadanie dotyczące wyposażenia gabinetów profilaktyki zdrowotnej w szkołach.

(dowód: akta kontroli str. 30-43)

Plan dotacji na 2017 r. po zmianach dokonanych przez Wojewodę Pomorskiego w trakcie roku budżetowego wyniósł: w rozdziale 85501 – 4.026,0 tys. zł, a w rozdziale 85502 – 2.395,5 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 146-149, 193)

Wójt Gminy wystąpił¹¹ do Wojewody Pomorskiego z wnioskiem 28.09.2017 r. o przyznanie dotacji w kwocie 13,4 tys. zł na wyposażenie gabinetów profilaktyki zdrowotnej w Szkole Podstawowej w Nakli i Zespole Szkół w Parchowie w sprzęt, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o dostępności świadczeń opieki zdrowotnej. Decyzją z 23.10.2017 r. Wojewoda Pomorski przyznał Gminie dotację w rozdziale 80101 „Szkoły podstawowe” § 2030 „Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych)” w wysokości 13,4 tys. zł, którą – decyzją z 22.11.2017 r. – zmniejszył do kwoty 12,6 tys. zł. W dniu 01.12.2017 r. Wojewoda Pomorski zawarł z Gminą umowę w sprawie udzielenia dotacji celowej w ww. kwocie na sfinansowanie wyposażenia gabinetu profilaktyki zdrowotnej, w związku z ustawą o dostępności świadczeń opieki zdrowotnej (dalej: „umowa z Wojewodą”). Wykorzystanie środków tej dotacji opisano w pkt 3 wystąpienia pokontrolnego.

(dowód: akta kontroli str. 103-106, 109-123)

W działalności Urzędu w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3. Wykorzystanie i rozliczenie przez Gminę dotacji z budżetu państwa na realizację zadań

Opis stanu faktycznego

W 2017 r. Gmina otrzymała dotacje na wsparcie rodzin w ramach Programu *Rodzina 500 plus*, świadczenia z funduszu alimentacyjnego (wraz z obsługą) oraz wyposażenie w sprzęt gabinetów profilaktyki zdrowotnej w placówkach oświatowych w kwocie ogółem 4.099,9 tys. zł, z tego:

- w rozdziale 85501 – 4.026,0 tys. zł;
- w rozdziale 85502 w zakresie świadczeń z funduszu alimentacyjnego – 61,3 tys. zł.
- w rozdziale 80101 – 12,6 tys. zł;

Otrzymane środki wykorzystano w wysokości 4.025,1 tys. zł (w 98,2%).

(dowód: akta kontroli str. 58-64)

Środki dotacji w rozdziale 85501 z przeznaczeniem na świadczenia wychowawcze (wraz z obsługą) oraz w rozdziale 85502 przeznaczone m.in. na wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego i na wydatki związane z obsługą tych świadczeń oraz

¹⁰ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077).

¹¹ W odpowiedzi na pismo PUW nr WZ-0442.16.2017 z 26 września 2017 r.

na wydatki dotyczące podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych wpływały na rachunek budżetu Gminy, po uprzednio złożonym do PUW zapotrzebowaniu raz w miesiącu¹², co zapewniło pełną i terminową realizację ww. zadań.

Otrzymaną dotację w rozdziale 85501 w wysokości 4.026,0 tys. zł wykorzystano w kwocie 3.951,2 tys. zł (w tym 59,3 tys. zł na obsługę wypłaty świadczeń). Ze środków własnych (20,6 tys. zł) dofinansowano wynagrodzenie pracowników GOPS realizujących zadanie.

Otrzymane środki dotacji w rozdziale 85502 przeznaczone na wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego i na wydatki związane z obsługą tych świadczeń oraz na wydatki dotyczące podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych zapewniły wypłatę należnych świadczeń (59,5 tys. zł) oraz pokryły część wydatków związanych z ich obsługą (1,8 tys. zł), tj. część wynagrodzenia pracownika wraz z pochodnymi realizującego to zadanie (0,9 tys. zł), zakup licencji na korzystanie z oprogramowania do obsługi funduszu alimentacyjnego (0,5 tys. zł), nie zapewniły natomiast pełnych wydatków związanych z ich obsługą. Dofinansowaniem zadania ze środków własnych (13,6 tys. zł) objęto część wynagrodzeń (w tym dodatkowego wynagrodzenia rocznego) pracowników GOPS realizujących zadanie.

(dowód: akta kontroli str. 59-60, 63-64, 176-181)

Dofinansowanie środkami własnymi wykonania zadań dotyczących przyznawania i wypłaty świadczeń wychowawczych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego spowodowane było niewystarczającą wysokością przyznanej dotacji.

(dowód: akta kontroli str. 176-179)

W analizowanych rozdziałach nie wystąpiły przypadki:

- otrzymania przez Gminę środków dotacji w terminie, który uniemożliwiłby prawidłową, w tym terminową, realizację zadań zleconych;
- blokowania przez Wojewodę Pomorskiego dotacji w trakcie roku budżetowego;
- dochodzenia przez Gminę w postępowaniu sądowym należnych dotacji¹³;
- niewykorzystania przez Gminę środków dotacji z powodu późnego ich otrzymania od Wojewody Pomorskiego.

(dowód: akta kontroli str. 180-181)

Gmina otrzymywała środki dotacji w następujących terminach i kwotach:

- rozdział 85501: od stycznia do grudnia w kwotach od 300,0 tys. zł do 350,0 tys. (ogółem 4.026,0 tys. zł);
- rozdział 85502 (na wszystkie zadania, w tym w zakresie funduszu alimentacyjnego): od stycznia do grudnia w kwotach od 149,5 tys. zł do 225,0 tys. zł (ogółem 2.395,5 tys. zł);
- rozdział 80101 (na wyposażenie gabinetów profilaktyki zdrowotnej w sprzęt): jednorazowo w grudniu – 12,6 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 59-62)

W Urzędzie nie sporządzano harmonogramów przekazywania w 2017 r. środków dotacji do GOPS. W rozdziałach 85501 i 85502 środki przekazywane były niezwłocznie po ich otrzymaniu, tj. w terminie od 1 do 9 dni od ich wpływu na rachunek budżetu Gminy.

¹² W grudniu 2017 r. zapotrzebowanie na środki nie było składane, Wojewoda Pomorski przekazał środki w kwocie do wysokości planu finansowego.

¹³ Na podstawie art. 49 ust. 6 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1453, ze zm.).

GOPS nie występował do Urzędu o dodatkowe środki na realizację w 2017 r. ww. zadań, a także nie monitował o przyspieszenie ich przekazywania.

(dowód: akta kontroli str. 59-61, 180-181)

W 2017 r. Wójt Gminy nie występował do Wojewody Pomorskiego o zwiększenie kwot dotacji w rozdziale 80101 z przeznaczeniem na wyposażenie gabinetów profilaktyki zdrowotnej w szkołach. Natomiast o zwiększenie kwot dotacji w rozdziale 85501 wystąpił trzykrotnie¹⁴ bezpośrednio GOPS, ponieważ przyznane dotacje nie zapewniały realizacji zadań do końca roku. Wystąpiono łącznie o kwotę 1.288,0 tys. zł, otrzymano – 826,0 tys. zł, co nie spowodowało żadnych negatywnych skutków i pozwalało na realizację zadań. W przypadku rozdziału 85502 (w zakresie funduszu alimentacyjnego), GOPS nie występował o dodatkowe środki, gdyż według informacji Kierownik GOPS, środki przyznane na ten cel były odpowiednie do potrzeb.

(dowód: akta kontroli str. 150-179, 199-200)

Gmina obliczyła i rozliczyła koszty obsługi świadczenia wychowawczego, o których mowa w art. 29 ust. 3 ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci, w wysokości 59,3 tys. zł, co stanowiło 1,5% kwoty ogółem dotacji wykorzystanej dotacji (wraz z kosztami obsługi) zamiast, zgodnie z art. 29 ust. 4 ww. ustawy, w wysokości 1,5% otrzymanej dotacji na świadczenie wychowawcze (z wyłączeniem części dotacji na koszty obsługi).

Skarbnik Gminy wyjaśniła, że obliczając i rozliczając koszty obsługi świadczenia wychowawczego kierowano się wskazówkami zawartymi w piśmie PUW z 2016 r., w którym wskazano, że koszty obsługi świadczenia wychowawczego należy obliczać od kwoty dotacji ogółem.

(dowód: akta kontroli str. 182-185)

Z pism: PUW kierowanego do kierowników ośrodków pomocy społecznej województwa pomorskiego oraz Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej Departament Polityki Rodzinnej¹⁵, w których przedstawiono metodologię liczenia kosztów obsługi wynika, że koszty obsługi świadczenia wychowawczego należy naliczać od całej kwoty dotacji (obejmującej środki na świadczenia i na koszty ich obsługi).

(dowód: akta kontroli str. 182-185, 197)

W wyniku wykorzystania środków dotacji osiągnięto następujące rezultaty:

- w rozdziale 85501: wypłacone świadczenia wychowawcze (ogółem 7.744 świadczenia) dotyczyły 729 dzieci z 410 rodzin;
- w rozdziale 85502 – w zakresie funduszu alimentacyjnego: świadczenia (ogółem 152) dotyczyły 8 dzieci z 8 rodzin.

(dowód: akta kontroli str. 27-29)

Niewykorzystane środki dotacji w rozdziale 85501 w wysokości 74,9 tys. zł i w rozdziale 85502 w kwocie 60,8 tys. zł (nie dotyczyły funduszu alimentacyjnego) zostały zwrócone przez Gminę na rachunek PUW w dniu 29.12.2017 r., tj. w terminie zgodnym z określonym w art. 168 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Przyczyną zwrotu do budżetu państwa środków w rozdziale 85501, jak wyjaśniła Kierownik GOPS, było wypłacenie mniejszej ilości świadczeń niż przewidywano.

(dowód: akta kontroli str. 62, 107-108, 199-200)

¹⁴ 26 lipca 2017 r., 12 października 2017 r., 7 listopada 2017 r.

¹⁵ Pismo Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku nr PS-II.3111.10.2016.DŁ z 17 listopada 2016 r. i pismo Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej nr DSR-III.820.2.13.2016.KG z 18 listopada 2016 r.

Do Urzędu nie wpłynęła w 2017 r. żadna skarga dotycząca realizacji zadań w zakresie świadczeń wychowawczych i z funduszu alimentacyjnego. W badanym okresie nie były prowadzone w Gminie kontrole (instytucjonalne) i audyty wewnętrzne oraz kontrole zewnętrzne, w tym przez Wojewodę Pomorskiego, dotyczące realizacji zadań wynikających z ustaw: o pomocy państwa w wychowaniu dzieci i o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

(dowód: akta kontroli str. 201-202)

Otrzymana od Wojewody Pomorskiego dotacja w rozdziale 80101 § 2030 w kwocie 12,6 tys. zł na wyposażenie gabinetów profilaktyki zdrowotnej w Zespole Szkół w Parchowie i Szkole Podstawowej w Nakli w sprzęt, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o dostępności świadczeń opieki zdrowotnej, została wykorzystana w pełnej wysokości, zgodnie z przeznaczeniem. Ze środków dotacji sfinansowano zakup sprzętu wymienionego w wykazie stanowiącym załącznik nr 1 do umowy z Wojewodą. W terminie określonym w umowie (do 15 stycznia 2018 r.) Gmina przesłała do PUW (po uprzedniej akceptacji otrzymanego rozliczenia ze szkół realizujących zadanie), na formularzu zgodnym ze wzorem określonym w załączniku nr 2 do umowy z Wojewodą, rozliczenie otrzymanej dotacji¹⁶.

(dowód: akta kontroli str. 109-137)

Sprawozdanie budżetowe Rb-50 o dotacjach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za IV kwartały 2017 r. zostało sporządzone w Urzędzie dla analizowanych rozdziałów klasyfikacji budżetowej (85501 i 85502) prawidłowo, gdyż kwoty otrzymanych dotacji wykazane w kolumnie „Wykonanie” tych sprawozdań w ww. rozdziałach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej prowadzonej w tej jednostce (zgodnie z wymogiem § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹⁷ oraz § 20 ust. 3 pkt 2 załącznika nr 36 do ww. rozporządzenia).

Wykazane w kolumnie „Plan po zmianach” ww. sprawozdania kwoty dochodów z tytułu przyznanych z budżetu państwa dotacji w ww. rozdziałach wynikały z planu finansowego, zgodnie z § 20 ust. 3 pkt 1 załącznika nr 36 do ww. rozporządzenia.

(dowód: akta kontroli str. 138-149, 193)

Gmina przeprowadzała analizę wydatkowanych środków (rozdział 85501 i 85502) pod kątem wysokości wypłaconych świadczeń na poszczególne zadania, z wyszczególnieniem liczby dzieci na które zostały przyznane. Skarbnik Gminy wyjaśniła, że nie analizowano efektów rzeczowych uzyskanych w wyniku realizacji zadań finansowanych w 2017 r. dotacjami z budżetu państwa. Wyjaśniła ponadto, że informacje w tym zakresie aktualnie przygotowywane są na potrzeby sprawozdania z wykonania budżetu Gminy za 2017 r.

(dowód: akta kontroli str. 180-181)

Ustalona
nieprawidłowość

Gmina obliczyła i rozliczyła w 2017 r. koszty obsługi świadczenia wychowawczego, o których mowa w art. 29 ust. 3 ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci, w wysokości 59,3 tys. zł (1,5% ogółem wykorzystanej dotacji). Zgodnie z art. 29 ust. 4 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, koszty obsługi zadań z zakresu świadczenia wychowawczego oblicza się od kwoty otrzymanej dotacji. Ustalone w Gminie koszty obsługi świadczeń wychowawczych były niższe o 1,1 tys. zł od kwoty kosztów obliczonych od kwoty dotacji otrzymanej na

¹⁶ W dniu 10 stycznia 2018 r.

¹⁷ Dz. U. poz.109.

świadczenie wychowawcze (60,4 tys. zł). Skutkiem powyższego był zawyżony o 1,1 tys. zł zwrot w dniu 29.12.2017 r. do budżetu państwa niewykorzystanych środków dotacji¹⁸ w rozdziale 85501 § 2060.

Wójt Gminy wyjaśnił, że zwrot do budżetu niewykorzystanej dotacji pomniejszył automatycznie równowartość 1,5% przyznanej i otrzymanej dotacji na obsługę świadczeń, co wymuszało zwrot 1.133,45 zł. Wyjaśnił ponadto, że uznano takie postępowanie za najbardziej logiczne i zasadne, ponieważ niezwrócenie tej kwoty, mogłoby być potraktowane jako narażenie budżetu państwa na nie poniesione przez GOPS wydatki.

NIK nie podziela powyższej argumentacji, ponieważ wysokość dotacji udzielonej z budżetu państwa na koszty obsługi świadczeń wychowawczych nie jest uzależniona od rzeczywistych kosztów poniesionych przez Gminę na ich realizację. W związku z powyższym, poniesienie przez Gminę kosztów mniejszych niż 1,5% otrzymanej dotacji na te świadczenia nie skutkowało obowiązkiem zwrotu do budżetu państwa ww. różnicy. Jeśli zatem zadanie zostało wykonane w całości, to Gmina – niezależnie od tego, jakie były faktyczne koszty wykonania zadania, nie była zobowiązana do zwrotu dotacji. Należy dodać, że realizacja w pełni tego zadania w 2017 r. wymagała dofinansowania kosztów jego obsługi środkami własnymi Gminy (20,6 tys. zł), z uwagi na przyznanie Gminie dotacji w niewystarczającej wysokości.

(dowód: akta kontroli str. 107, 186-189, 197)

VI. Wniosek

Wniosek pokontrolny

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK wnosi o ustalanie kosztów obsługi świadczeń wychowawczych zgodnie z art. 29 ust. 4 ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci.

VII. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosku

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

¹⁸ W kwocie zwrotu 74,8 tys. zł ujęto 1,1 tys. zł niewykorzystaną dotację na koszty obsługi zadania.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Gdańsk, dnia 26 marca 2018 r.

Kontroler

Andrzej Kaczyński
główny specjalista kontroli państwowej

podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku

Dyrektor

WICEDYREKTOR DELEGATURY
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
w Gdańsku

Teresa Sawicka
podpis

